Міністерство освіти і науки України Департамент науки і освіти Харківської облдержадміністрації Харківське територіальне відділення МАН України

Секція: Інформаційні системи, бази даних та системи штучного інтелекту

Голосовой ассистент

Роботу виконав: Шандибін Анатолій Богданович, учень 9-А класу Харківського Навчально Виховного Комплексу № 45 Харківської міської ради Харківської області

Науковий керівник: Руккас Кирилл Маркович, професор Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. м. Харків

Анотація

Вступ

Сучасні темпи розвитку інформаційних технологій супроводжуються появою великої кількості нових додатків та можливостей, також потребує від людини оброблення безлічі інформації, іноді не дуже корисної. Часом зорієнтуватися в цьому просторі дуже складно, особливо людям похилого віку та з особливими можливостями. Метою моєї роботи є створення якомога функціонального та швидкого асистента, який максимально простий для виконання найпоширеніших запитів найбільш пристосованих до сучасних технологій та роботи зі звичайним програмним забезпеченням верств населення, зробити життя цих людей більш сучасним, пристосованим до суспільства та комфортним.

Результати

В результаті проведеної роботи був створений голосовий асистент для допомоги не пристосованим верствам населення з кожно-денними запитами, повязанними з користуванням комп'ютером та пошуком інформації. Була реалізована достатньо проста в користуванні програма із захистом даних за допомогою розпізнавання обличчя

Зміст

Вступ4
1. Мета та
актуальність5
2. Етапи дослідження
7
2.1 Чому пайтон7
2.2 Алгоритми розпізнавання
голосу9
2.3 Функціонал програми10
3. Приклади роботи асистенту11
Висновок13
Джерела14

ВСТУП

Сучасний етап розвитку інформаційних технологій намагається як можна більше полегшити життя людям. Вигадана велику кількість додатків, які допомагають та полегшують життя людини.

Програми постійно вдосконалюються та надають нові можливості. Разом з тим для їх освоєння потрібно більше навичок та часу. Але всі ці зміни/новації не кожний може освоїти. Найбільш складно це для людей похилого віку чи з обмеженими можливостями.

Щоб спростити доступ, використання різних програм та пошук інформації - вигадали голосовий асистент. Голосовий асистент - це програмний агент, який може виконувати завдання (або сервіси) для користувача на основі інформації, введеної користувачем, даних про його місцезнаходження, а також інформації, отриманої з різних інтернет-ресурсів (погода, час, значення слова, відправка е-mail, курси валют).

РОЗДІЛ 1

Мета та актуальність

Мета моєї роботи - зробити якомога функціональний та швидкий асистент, який максимально простий для виконання найпоширеніших запитів найбільш непристосованих до сучасних технологій та роботи зі звичайним програмним забезпеченням верств населення.

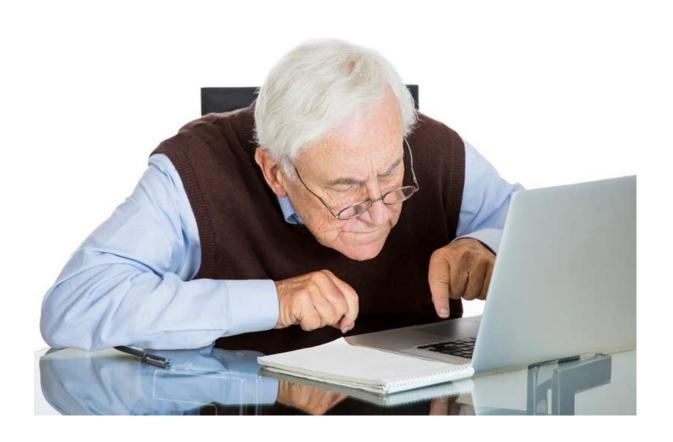
Кому він може допомогти?

Людям похилого віку, яким складно освоїти безліч програм, людям з обмеженими можливостями (наприклад, проблеми зору, координацій руху) для покриття своїх потреб. Асистент також направлений для швидкої реалізації задачі за допомогою голосового керування в ситуаціях, коли мануально керувати пристроєм немає можливості (знаходишся у складному становищі, брудні руки - а треба зв'язатися з кимось або перевірити інформацію, наприклад рецепт).

Як я вивчав проблему?

Зараз я допомагаю у технічних питаннях двом моїм бабусям та похилій сусідці. І помітив, що в них схожі питання, вони виникають в різний час доби, а спроби користування звичайними додатками потребують у них часу, терпіння, окулярів та мати записану інструкцію перед очима. З подібними запитами також стикаються і мої товариші. Я зайнявся вивченням проблеми. Найбільш поширене рішення - це різноманітні освітні програми, такі як "Освіта для всіх", "Базові цифрові навички", "Смартфон для батьків" і тому подібне. Навчання - це добре, але ϵ багато випадків, коли наявність простого способу отримання інформації чи спілкування може значно покращити життя. Також важливо брати до уваги психологію покоління. Для більш старших людей дуже важливим є стабільність/незмінність звичних речей, простота в користуванні і безпека. Існуючі голосові помічники, наприклад Сірі, направлені на більш молоде покоління, при використанні не прості і не завжди видають передбачувані відповіді. Велика кількість додаткових опцій і можливостей часто лякає пенсіонерів і заводить в тупик. Атагоп планує запустити в кінці 2021 платний сервіс на базі голосового помічника Alexa для похилих людей - Alexa Together, головним призначенням якого буде піклування близьких за родичами, що старіють. Але багато пенсіонерів ще хочуть самостійно контролювати своє життя та не потребують багатьох із запропонованих Аlexa функцій.

Далі, базуючись на спілкуванні та найчастіших питаннях/проханнях допомогти чи пояснити, я склав карту інтересів людей похилого віку, яка полягла за основу написання асистенту. Це такі найчастіші питання про погоду, час, значення слова, відправка е-mail. Додав можливість голосового вводу питань і захист інформації за допомогою розпізнавання обличчя користувача.

РОЗДІЛ 2

Етапи дослідження

2.1 Чому пайтон

Чому вибрана мова Python для розробки асистенту:

Python дуже простий але універсальний завдяки багатому наборові бібліотек (набори функцій, які доступні зі швидким завантаженням), тому його застосовують в самих різних областях:

веб-розробка;

machine Learning i AI (TensorFlow, scikit-learn, NLTK);

Big Data;

веб-скануванні(Google);

розробці ігор;

виробництві фільмів(Pixar);

комп'ютерна безпека;

шпигунстві(ЦРУ);

наукові дослідження (Математика (NumPy, SciPy, Pandas, SymPy), біологія – секвенування ДНК);

обчислювальна хімія, біоінформатика, генетика, обчислювальна математика і статистика, астрономія, економіка.

Найбільші ІТ-гіганти послуговуються саме цією мовою як основною в компанії. До їхнього списку входять Facebook, Instagram, NASA, IBM, Pinterest

На Python ϵ відкрита бібліотека машинного навчання на основі бібліотеки Torch, що використовують для таких застосувань, як комп'ютерне бачення та обробка природної мови, та спеціальні бібліотеки для будь-яких цілей, наприклад:

Для багатовимірних масивів та високорівневих матриць використовуйте NumPy.

Для розрахунків у інженерній справі - SciPy.

Для дослідження, аналізу та маніпулювання даними - Pandas.

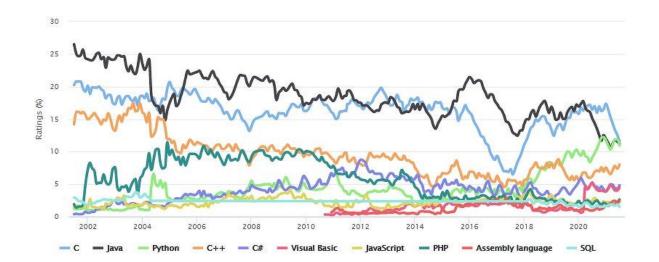
Для роботи зі штучним інтелектом - Scikit-Learn.

Для розробки мобільних додатків - пакет під назвою Kivy.

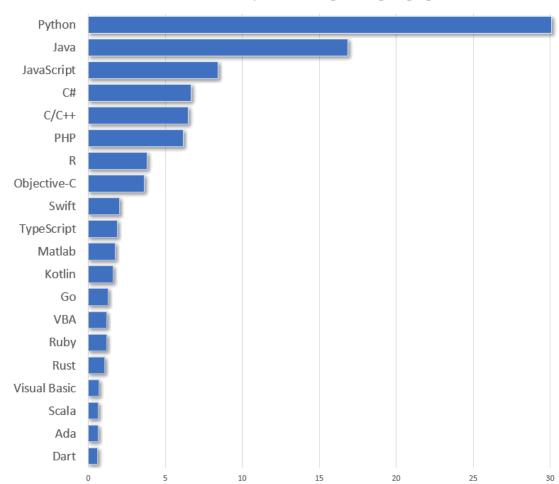
Для обробки усної та письмової мови - PyText.

Вони всі були написані людьми, які програмували на ньому багато років і розуміли - як буде легше і що найпотрібніше. Завдяки простоті та великому суспільству розробників кожен може швидко знайти відповіді на велику кількість питань.

Нижче наведена статистика зростання популярності цієї мови, яка в 2021 році посідає 1 місце в рейтингах. Python вчетверте поспіль заслужив титул "Мова року" ("TIOBE's Programming Language of 2020") та показав найбільший приріст популярності за один рік за інформацією ТІОВЕ.

PYPL PopularitY of Programming Language

2.2 Алгоритми розпізнавання голосу

Одним із головних функціоналів асистенту ϵ розпізнавання мовлення - процес перетворення мовного сигналу в цифрову інформацію.

Завданням розпізнавання ϵ зіставлення набору акустичних ознак мовного сигналу чи спостережень X(x1,...,xn) послідовності слів W(w1,...,wk), мають найбільшу ймовірність правдоподібності серед усіх кандидатів. Для цього використовується

формула Байєса: $W = argmax \left[\frac{P(W)*P(X|W)}{P(X)} \right]$ Причому, у процесі розпізнавання ймовірність вже одержаних ознак P(X) не підлягає оптимізації і знаменник у формулі не використовується.

$$W = argmax[P(W) * P(X|W)]$$

Систем розпізнавання мови багато, вони класифікуються за різними ознаками: залежність від диктора, за розміром словника, за призначенням (системи диктування, командні системи), за алгоритмом (нейронні мережі, приховані Марківські моделі, динамічне програмування), за типом і принципом виділення структурної одиниці.

Методи розпізнавання мови з урахуванням порівняння з еталоном діляться на динамічне програмування (Dynamic Time Warping), контекстно залежну класифікацію (виділення окремих лексичних елементів - фонем та алофонів, які потім об'єднуються в склади та морфеми), дискримінантний аналіз (Bayesian discrimination), приховані Марківські моделі (Hidden Markov Model) та нейронні мережі (Neural networks).

2.3 Функціонал програми

Опишемо головні функції та їх методи реалізації.

Реалізація команд у мене поділялася на три типи:

- -Робота з ноутбуком(включення, вимкнення, т.д)
- -Запити у пошукову систему google через программу
- За допомогою open source бібліотек

Перший метод полягав у налаштуванні прав доступу до управління системи. Після чого можна було за допомогою додаткових бібліотек(os,sys,subprocess) робити різні запити на керування ноутбуком.

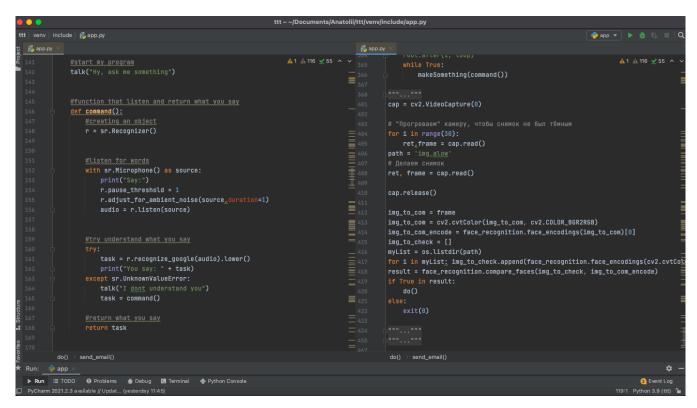
Другий метод це коли я за допомогою сторонніх бібліотек(requests,google api client) моєї мови програмування роблю запити у пошукову систему google і отримую від неї все те, що користувач бачить, коли робить пошук. Далі обробляю ці дані за допомогою бібліотек(bs4,lxml) і отримую те, що можу перетворити на відповідь програми.

Третій метод це коли я шукаю бібліотеку, яка мені може допомогти вирішити моє завдання. Насправді майже всі завдання, які у тебе є вже хтось вирішив і оформив це як бібліотеку. Що таке бібліотека? Бібліотека - це збірка підпрограм або об'єктів, що використовуються для розробки програмного забезпечення (ПЗ). У деяких мовах програмування (наприклад, у Python) те саме, що й модуль, у деяких — кілька модулів.

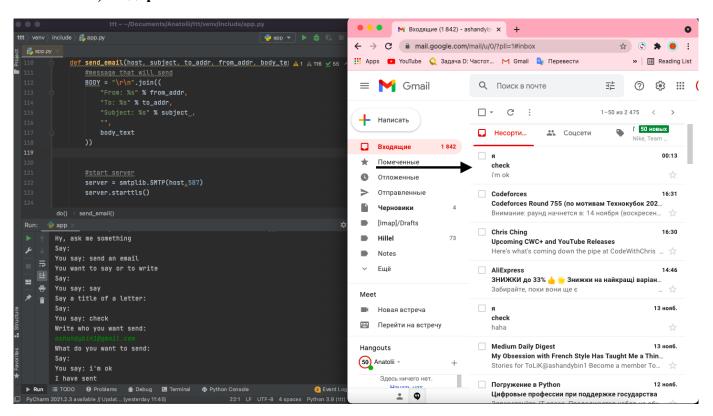
Наприклад, за допомогою бібліотеки(opencv) я можу перетворювати зображення у цифрові данні, а потім з бібліотекою(face_recognition) виділяти на ній обличчя та порівнювати його з іншими обличчами. За допомогою використання декількох бібліотек для однієї задачі я роблю рішення краще ніж існуючі.

РОЗДІЛ З Приклади роботи асистенту

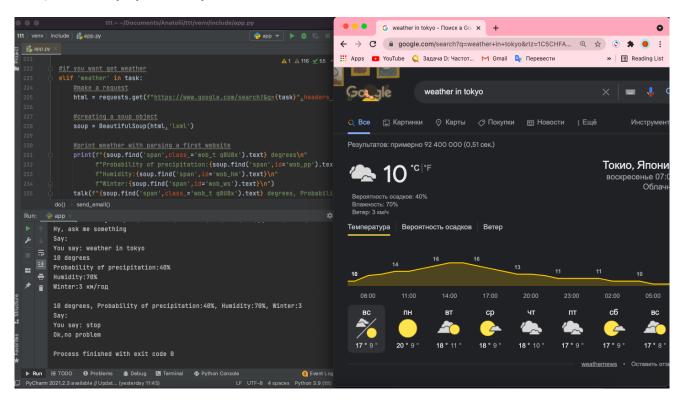
1) Розпізнавання голосу та face id

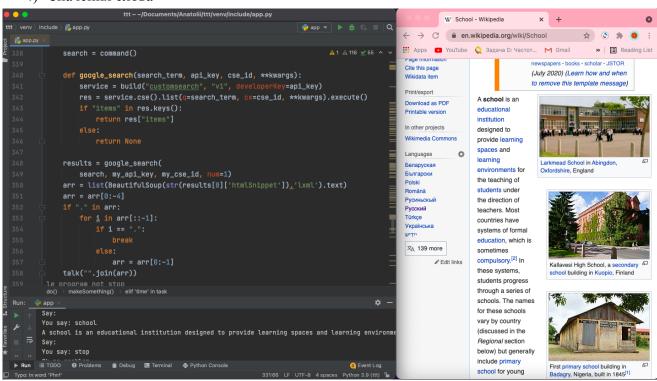
2) Відправка e-mail

3) Погода у будь-якому місті

4) Значення слова

Та інші...

ВИСНОВОК

В результаті проведеної роботи був створений голосовий асистент для допомоги не пристосованим верствам населення з кожно-денними запитами, повязанними з користуванням комп'ютером та пошуком інформації. Була реалізована достатньо проста в користуванні програма із захистом даних за допомогою розпізнавання обличчя. Було проаналізовано багато даних та зроблено функції якими буде зручно користуватися. Я порівняв свою роботу з іншими аналогами. Та протестував її на своїй бабусі.

ДЖЕРЕЛА

https://neerc.ifmo.ru/wiki/index.php?title=%D0%A0%D0%B0%D1%81%
D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0
%B8%D0%B5_%D1%80%D0%B5%D1%87%D0%B8

https://stackoverflow.com/

https://overcoder.net/

https://www.python.org/

https://github.com/